

**GMINNY PROGRAM
PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA
PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH,
PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII
ORAZ
UZALEŻNIENIOM BEHAWIORALNYM
NA LATA 2022-2024**

Spis treści

I WSTĘP	3
II. DIAGNOZA PROBLEMÓW UZALEŻNIEŃ	5
III. PROBLEMY UZALEŻNIEŃ W GMINIE SROKOWO.....	6
1. Dane z Centrum Usług Społecznych w Srokowie.....	8
2. Dane z Komendy Powiatowej Policji w Kętrzynie.....	9
3. Dane z Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	9
4. Dane Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.....	10
5. Dane z Punktu Konsultacyjnego	11
6. Dane ze Szkoły Podstawowej w Srokowie.....	11
7. Zasady wynagrodzenia członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych .	15
8. Planowane dochody i wydatki w ramach programu	15
IV. HARMONOGRAM.....	16

I WSTĘP

Ustawa z dnia 17 grudnia 2021r. o zmianie ustawy o zdrowiu publicznym oraz niektórych ustaw (Dz.U. z 2021r. poz.2469) z dniem 1 stycznia 2022r. wprowadziła zmiany w ustawie z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, w ustawie z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii.

Z dniem 1 stycznia 2022r. na mocy w/w ustawy, Krajowe Biuro do Spraw Przeciwdziałania Narkomanii(KBPN) i Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych(PARPA) zostały przekształcone w Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom. Centrum prowadzi działalność w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów związanych z używaniem alkoholu i innych substancji psychoaktywnych oraz uzależnień behawioralnych. Centrum jest jednostką budżetową podległą właściwemu ministrowi ds. zdrowia. Kolejną zmianą, którą wprowadza przytoczona ustawa, to możliwość sporządzania Gminnego Programu na okres nie dłuższy niż 4 lata. W art.4¹ ust. 1 pkt 3 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi rozszerzono działalność profilaktyczną i edukacyjną prowadzoną w ramach gminnych programów o obszar uzależnień behawioralnych.

W Polsce podstawę prawną rozwiązywania problemów związanych z alkoholem stanowi Ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021r., poz. 1119). Preambuła ustawy odnosi się do życia w trzeźwości, które stanowi jeden z warunków istnienia i prawidłowego funkcjonowania całego społeczeństwa¹. Dokument ten reguluje zagadnienia dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, zasady i tryb postępowania w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi, zadania i uprawnienia organów administracji rządowej, jednostek samorządu terytorialnego oraz innych podmiotów w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi.

Jednym z obowiązków wynikającym ze wspomnianej ustawy jakie są nakładane na gminę, jest realizowanie zadań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych, mających na celu zapobieganiu powstawaniu nowych problemów alkoholowych oraz niwelowanie i zmniejszanie negatywnych zjawisk będących skutkiem nadużywania alkoholu.

Zgodnie z art. 4¹.wyżej cyt. Ustawy do zadań tych należą:

- 1) Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu;
- 2) Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie;
- 3) Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;
- 4) Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych;
- 5) Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 131 i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego;
- 6) Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej i klubów integracji społecznej.
- 7) Zasady, tryb działania i wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych².

¹ Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1119)

² Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1119)

Realizacja zadań jest zawarta w formie uchwalanego na rok 2022-2024 gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym

Profilaktyka i rozwiązywanie problemów alkoholowych wykonuje się w szczególności poprzez :

- tworzenie warunków sprzyjających realizacji potrzeb, których zaspokajanie motywuje do powstrzymania się od spożywania alkoholu;
- działalność wychowawczo- informacyjną;
- ograniczenie dostępności alkoholu;
- leczenie, rehabilitację i reintegrację osób uzależnionych od alkoholu;
- zapobieganie negatywnym następstwom nadużywania alkoholu i ich usuwanie.

Wskazany program zawiera również zadania własne gminy w obszarze profilaktyki i terapii narkomanii, zawarte w ustawie z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2020r. poz. 2050).

Uzależnienie od narkotyków, to w potocznym języku narkomania. Uzależnienie od środków psychoaktywnych według Światowej Organizacji Zdrowia, biorąc pod uwagę skalę zjawiska i jego skutki, zalicza się do największych patologii społecznych przełomu XX i XXI wieku³.

Przeciwdziałanie narkomanii realizuje się przez odpowiednie kształtowanie polityki społecznej, gospodarczej, oświatowo-wychowawczej i zdrowotnej, a w szczególności przez:

- działalność wychowawczą, edukacyjną, informacyjną i profilaktyczną;
- leczenie, rehabilitację i reintegrację osób uzależnionych;
- ograniczanie szkód zdrowotnych i społecznych;
- nadzór nad substancjami, których używanie może prowadzić do narkomanii;
- zwalczanie niedozwolonego obrotu, wytwarzania, przetwarzania, przerobu i posiadania substancji, których używanie może prowadzić do narkomanii;
- nadzór nad uprawami roślin zawierających substancje, których używanie może prowadzić do narkomanii.

Uzależnienia behawioralne

Uzależnienie behawioralne(czynnościowe) - zespół objawów związanych z utrwalonym, wielokrotnym powtarzaniem określonej czynności(lub grupy) czynności) w celu uzyskania takich samych stanów emocjonalnych jak przyjemność, euforia, ulga, uczucie zaspokojenia. Do uzależnień behawioralnych zalicza się: hazard, uzależnienie od komputera/sieci internetowej, pracoholizm, zakupoholizm, uzależnienie od telefonu komórkowego, kompulsywne objadanie się, uzależnienie od ćwiczeń.

Uzależnienia behawioralne , w zależności od rodzaju, prowadzą do poważnych konsekwencji zarówno psychicznych , fizycznych jak i społecznych.

Przeciwdziałanie uzależnieniom behawioralnym realizuje się przez odpowiednie kształtowanie polityki społecznej, oświatowo-wychowawczej i zdrowotnej, w szczególności:

- działalność wychowawczą, edukacyjną, informacyjną i profilaktyczną;
- leczenie, rehabilitację i reintegrację osób uzależnionych;

Wspólną cechą wszystkich uzależnień jest zaburzona kontrola impulsów, którym osoba z takimi problemami nie jest w stanie się oprzeć, a poddanie się im przynosi poczucie ulgi.

Zawarte w programie sposoby realizacji zadań są dostosowane do potrzeb lokalnych oraz możliwości prowadzenia określonych działań w oparciu o zasoby instytucjonalne.

Zadania przewidziane do realizacji, są kontynuacją działalności prowadzonej w latach ubiegłych.

Program jest realizowany przez Centrum Usług Społecznych w Srokowie.

³ A.Słowik-Gabryelska, *Patologie społeczne. Alkoholizm, narkomania, nikotynizm*. Wydawnictwo naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego, Szczecin 2007, s.48

II. DIAGNOZA PROBLEMÓW UZALEŻNIEŃ

Współczesne realia pokazują, że obok szybko postępujących technologii, udogodnień, występuje szereg negatywnych, patologicznych zjawisk społecznych. Jednym z nich jest uzależnienie, które może dotknąć każdą osobę bez względu na płeć, wiek, status ekonomiczny, miejsce zamieszkania. Uzależnić można się od wielu rzeczy.

Najprościej o uzależnieniu możemy mówić w momencie, kiedy stanowi **przymus przyjmowania określonej substancji (np. narkotyki, alkohol) lub wykonywania określonej czynności (np. zakupy, praca)**. Uzależnienie występuje wtedy, gdy człowiek traci kontrolę nad przyjmowaną substancją czy wykonywaną czynnością i dochodzi do wewnętrznego nakazu kontynuowania przyjmowania, powracania do czynności, czy poszukiwania danego czynnika uzależniającego⁴.

Napoje alkoholowe są produktem legalnym i powszechnie dostępnym. Jednocześnie jest to dobro konsumpcyjne szczególnego rodzaju. Jego specyfika polega na tym, że z jego spożywaniem, szczególnie w nadmiernych ilościach i zwiększonej częstotliwości wiąże się wiele negatywnymi konsekwencjami, m.in. zdrowotnymi, społecznymi⁵. Źródłem problemów może stać się każde nadużywanie alkoholu, które oznacza nie tylko nadmierne picie, ale także picie w niewłaściwych okolicznościach⁶.

Alkoholizm to nałogowe używanie alkoholu, ograniczając sprawność fizyczną i umysłową staje się przyczyną większości nieszczęśliwych wypadków. Alkoholizm nie jest czymś nowym, znany jest od dawna i zawsze stanowił problem socjalny dla kolejnych pokoleń. Obecnie nie zastanawiamy się, czy warto pomagać osobom dotkniętym problemem alkoholowym ale ciągle szukamy sposobów jak to robić szybciej, skuteczniej ze skutkiem przynoszącym trwały efekt.

Nadużywanie alkoholu ma złożony i niezwykle destrukcyjny wpływ na funkcjonowanie społeczne człowieka. Dotkliwe konsekwencje przeważnie obejmują najważniejsze sfery życia:

- sferę osobistą- rozpad ważnych więzi, utrata bliskich osób, rozpad małżeństwa, zawężenie życiowych celów i dążeń, wzrost agresji oraz przemocy, ubóstwo i drastyczne obniżenie standardu egzystencji, trudności w kontaktach interpersonalnych i izolacja społeczna;
- sferę zawodową- spadek kompetencji zawodowych, utrata wiarygodności, absencja w pracy i jej słabe wyniki, ryzyko zwolnienia czy zmniejszone szanse awansu;
- sferę prawną – naruszanie prawa, popełnianie różnego rodzaju przestępstw i wykroczeń.

Z dotychczasowych danych statystycznych wynika, że aż 4 mln Polaków żyje w rodzinach , w których alkohol prowadzi do przemocy, zaniedbań, ubóstwa i demoralizacji. Blisko 2 mln dzieci cierpi z powodu choroby alkoholowej rodziców. Większość rozwodów (70%) ma podłoże alkoholowe. Alkohol, to również częsta przyczyna wypadków komunikacyjnych, utonięć i pożarów⁷.

Nadużywanie alkoholu czy jego nałogowe picie są problemem ogólnospołecznym, z którym społeczeństwa nowożytne zmagają się od wielu lat. Problem ten zajmuje wysokie miejsce w pozycji rankingu najczęstszych patologii, a państwo realizując politykę społeczną jest zobowiązane do minimalizowania jego skali⁸.

⁴ A. Palacz-Chrisidis, *Praca socjalna z osobami uzależnionymi i ich rodziną*, Centrum Rozwoju Zasobów Ludzkich, Warszawa 2014, s. 18-19

⁵ Dr A.Durasiewicz, *Alkoholizm jako patologia społeczna- aspekt lokalny i krajowy*. [w] red. nauk. K.Linowski, M.Jędrzejko *Trzeźwość i uzależnienia jako wyzwanie duszpasterskie i pedagogiczne*, Wydawnictwo Diecezji Radomskiej , Radom 2012, s. 165

⁶ J.Aulejtner, K.Głębicka, *Polityka społeczna pomiędzy opiekuńczością a pomocniczością*. Wyższa Szkoła Pedagogiczna Towarzystwa Wiedzy Powszechnej w Warszawie, Warszawa 2000, s.362

⁷ http://rebus.us.edu.pl/bitstream/20.500.12128/7696/1/Dziukiewicz_Alkoholizm_i_naduzywanie_alkoholu.pdf, dostęp 02.11.2021

⁸ http://rebus.us.edu.pl/bitstream/20.500.12128/7696/1/Dziukiewicz_Alkoholizm_i_naduzywanie_alkoholu.pdf, dostęp 02.11.2021

Zgodnie z treścią *Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej*, każdy człowiek ma prawo do ochrony zdrowia⁹. Zawarte w przepisie pojęcie zdrowia należy rozumieć jako zabezpieczenie utrzymania stanu zdrowia oraz prowadzenie przez państwo działań profilaktycznych zapobiegających zagrożeniom, innymi słowy- dbałość o funkcjonowanie społeczeństwa wolnego od nałogów i problemów alkoholowych¹⁰.

III. PROBLEMY UZALEŻNIEŃ W GMINIE SROKOWO

Spośród licznych problemów społecznych, jakie występują w naszym kraju, problemy związane z alkoholem mają szczególne znaczenie. Wynika to przede wszystkim z rozmiarów szkód alkoholowych oraz kosztów społecznych i ekonomicznych, jakie z tego tytułu ponosi budżet państwa. Konsumpcja alkoholu ma istotny wpływ na zdrowie fizyczne i psychiczne zarówno jednostek, jak i rodzin, a jej konsekwencje dotyczą nie tylko osób pijących szkodliwie, ale wpływają na całą populację. Nadużywanie alkoholu powoduje wiele szkód społecznych, tj.: zakłócenia bezpieczeństwa publicznego, przestępczość, wypadki samochodowe, przemoc w rodzinie, ubóstwo i bezrobocie. Wg szacunków Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych większość pijących alkohol spożywa go w sposób, który nie powoduje negatywnych konsekwencji dla nich i dla osób z ich otoczenia. Natomiast kilkanaście procent dorosłych Polaków spożywa alkohol problemowo. Wśród najważniejszych konsekwencji życia w rodzinie z problemem alkoholowym wyróżnia się szkody: fizyczne, psychosomatyczne, psychologiczne, emocjonalne i psychospołeczne. Życie w rodzinie z problemem alkoholowym jest związane zazwyczaj z niższym statusem socjoekonomicznym, chronicznym stresem, ograniczonymi możliwościami zdobywania wykształcenia i kariery zawodowej. Dodatkowo członkowie rodzin z problemem alkoholowym są grupą ryzyka, która jest szczególnie narażona na przemoc. Trzeba jednak pamiętać, że przemoc może mieć miejsce zarówno w tzw. rodzinach dysfunkcyjnych (gdzie są takie zjawiska, jak: uzależnienie, bezrobocie itp.), jak i w rodzinach o wysokim statusie społecznym, w których z pozoru nie ma większych problemów. Według zaleceń WHO do określenia danych szacunkowych dotyczących populacji osób, u których występują różne kategorie problemów związanych z nadużywaniem napojów alkoholowych przyjmuje się następujące wartości: osoby uzależnione od alkoholu - ok. 2% populacji; dorośli żyjący w otoczeniu alkoholika (współmałżonkowie, rodzice) - ok. 4% populacji; dzieci wychowujące się w rodzinach alkoholowych - ok. 4% populacji; osoby pijące szkodliwie i ryzykownie ok. 5-7% populacji.

W tabeli poniżej zamieszczono szacunkowe liczby mieszkańców Gminy Srokowo, należących do poszczególnych kategorii problemowych.

Tabela 1: Szacunkowe liczby mieszkańców Gminy Srokowo należących do poszczególnych kategorii problemowych

Kategorie	2019	2020	2021
Liczba mieszkańców Gminy Srokowo	3754*	3723*	3719**
Osoby uzależnione od alkoholu	ok. 75	ok. 74	ok. 74
Dorośli żyjący w otoczeniu osoby uzależnionej (współmałżonkowie, rodzice)	ok.150	ok. 149	ok. 150
Dzieci wychowujące się w rodzinach alkoholowych	ok.150	ok. 149	ok.150
Osoby pijące szkodliwie oraz ryzykownie	ok. 225	ok. 223	ok.224

*Źródło: <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/dane/podgrup/tablica>

** dane uzyskane z Urzędu Stanu Cywilnego w Srokowie, stan na dzień 31.12.2021

Z powyższych danych szacunkowych wynika, że działania z zakresu profilaktyki selektywnej i wskazującej powinny być skierowane do około 374 osób. Jednak bardzo istotne jest objęcie działaniami z zakresu profilaktyki uniwersalnej pozostałych mieszkańców Gminy Srokowo czyli ok. 90% populacji. Profilaktyka uniwersalna adresowana jest do całej niezdiagnozowanej populacji i jej podgrup

⁹ Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. z 1997 r. Nr 78, poz. 483 ze zm.)

¹⁰ http://rebus.us.edu.pl/bitstream/20.500.12128/7696/1/Dziukiewicz_Alkoholizm_i_naduzywnie_alkoholu.pdf, dostęp 02.11.2021

(dzieci, młodzieży, dorosłych). Jej celem jest dostarczenie każdemu wiedzy i umiejętności niezbędnych do zapobiegania problemom.

Problemy związane z alkoholem i negatywne tego skutki nie omijają niestety Gminy Srokowo. W szczególności należy zwrócić uwagę na problemy związane takie jak:

a) duża dostępność fizyczna napojów alkoholowych:

Tabela 2. Zezwolenia wydane na sprzedaż napojów alkoholowych w gminie Srokowo w latach 2019-2022

Rodzaje zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych:	Rok 2019	Rok 2020	Rok 2021	Rok 2022
-do 4,5 % zawartości alkoholu oraz na piwo-„A”	13 (na 1 punkt - Kaczory wydano 2 zezwolenia)	12	12	11
-powyżej 4,5% do 18% zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa)-„B”	9	10	10	9
-powyżej 18% zawartości alkoholu-„C”	8	9	9	8
Zezwolenia jednorazowe	2	-	-	-

Opłata za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych dla przedsiębiorców rozpoczynających działalność w tym zakresie wynosi:

- do 4,5 % zawartości alkoholu oraz na piwo- 525 zł
- powyżej 4,5% do 18% zawartości alkoholu(z wyjątkiem piwa)- 525 zł
- powyżej 18% zawartości alkoholu-2100 zł.

Przedsiębiorcy, prowadzący sprzedaż napojów alkoholowych w roku poprzednim, są zobowiązani do złożenia, do 31 stycznia, pisemnego oświadczenia o wartości sprzedaży poszczególnych rodzajów napojów alkoholowych w punkcie sprzedaży w roku poprzednim (*art.11¹ ust 2 i 4 ustawy z dnia 26 października 1982r o wychowaniu w trzeźwości*).

Tabela 3. Wartości alkoholu sprzedanego w latach 2019-2021 na podstawie złożonych oświadczeń

Rok	Zawartość alkoholu do 4,5%	Zawartość alkoholu powyżej 4,5% do 18%	Zawartość alkoholu powyżej 18%	Wartość ogółem	Ilość punktów sprzedaży
2019	1 508 217,48 zł	129 133,15 zł	722 528,17 zł	2 359 878,80 zł	10
2020	1 739 722,32 zł	143 409,48 zł	974 730,01zł	2 854 911,81 zł	11
2021	1 544 218,69 zł	131 396,31 zł	936 896,35 zł	2 612 511,35 zł	11

Źródło: sprawozdania PARPA-G1 z 2019,2020; opracowanie własne z 2021

b) szkody zdrowotne związane z nadużywaniem alkoholu, w tym picie alkoholu przez kobiety w ciąży oraz zaburzenia życia rodzinnego związane z alkoholem w tym zjawisko przemocy w rodzinie.

Niekontrolowane używanie alkoholu, jego nadużywanie i uzależnienie od niego pociągają za sobą wielorakie konsekwencje, które mają różnorodny charakter i zakres. Dostrzec je można w kilku sferach /dziedzinach życia człowieka. Jedną ze sfer, w której uwidaczniają się skutki szkodliwego wpływu napojów alkoholowych jest sfera zdrowia.

Według WHO alkohol znajduje się na trzecim miejscu, a w Europie na drugim miejscu wśród czynników ryzyka dla zdrowia populacji, a ponad 60 różnego typu chorób i urazów wiąże się z jego spożywaniem.

Można wyróżnić: zaburzenia będące bezpośrednim następstwem spożycia alkoholu, zaburzenia będące skutkiem przewlekłego spożywania alkoholu oraz trwałe uszkodzenia będące efektem długotrwałego nadużywania alkoholu. W zasadzie każdy organ w organizmie człowieka, wcześniej czy później dotyka toksyczne działanie alkoholu etylowego i jego metabolitów. Silnym uszkodzeniem ulega mózg. Osłabieniu ulegają układy: pokarmowy, moczowy, krwiotwórczy, oddechowy, odpornościowy, krążenia i endokryny. Powstają niedobory witamin, zwiększa ryzyko zarażenia chorobami wenerycznymi, HIV. Wieloletnie i intensywne picie alkoholu powoduje powikłania psychiatryczne¹¹. Ponadto u kobiet, które piją alkohol w okresie ciąży zdarzają się znacznie częściej porody przedwczesne, poronienia. Płód jest narażony na uszkodzenia¹².

To jednak tylko zarys występujących problemów zdrowotnych, które wiążą się też ze zwiększonymi nakładami finansowymi na leczenie powstałych skutków i powikłań.

Uzależnienie od alkoholu bliskiej osoby i związane z tym jej nieprawidłowe funkcjonowanie wywiera negatywny wpływ na pozostałych członków rodziny: dorosłych i dzieci. Dotkliwym skutkiem życia w bliskiej relacji z osobą uzależnioną może być współuzależnienie. Nierzadko z nim w parze idzie agresja, przemoc, zarówno czynna fizyczna, seksualna, werbalna) jak i bierna (zaniedbanie)¹³.

Informacji o rozmiarach powyższych problemów dostarczają dane uzyskane z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej i Punktu Konsultacyjnego w Srokowie, Komendy Powiatowej Policji w Kętrzynie z Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Srokowie, Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przy Wójcie Gminy Srokowo oraz Szkoły Podstawowej w Srokowie.

1. Dane z Centrum Usług Społecznych w Srokowie

Tabela 4. Liczba osób objętych pomocą w latach 2019-2021

Kategorie	Rok		
	2019	2020	2021
Ogólna liczba objętych pomocą	214	182	176
Liczba rodzin z problemem alkoholowym objętych pomocą:	53	46	47
- liczba osób w rodzinach	115	96	85
- w tym liczba dzieci	26	21	20

Źródło: sprawozdania MRPiPS-03 2019-2021 oraz opracowanie własne

Na dzień 31 grudnia 2021r. ogólna liczba mieszkańców w Gminie Srokowo wynosiła 3719 , w tym osoby zameldowane na pobyt tymczasowy - dane USC Urząd Gminy.

Ze świadczeń pomocy społecznej do 31 grudnia 2021 r skorzystało 176 rodzin, 412 osób w rodzinach. Z rodzin korzystających z pomocy tutejszego Centrum Usług Społecznych w Srokowie około 26,70% stanowią rodziny zagrożone problemem alkoholowym.

Z dożywiania w stołówkach szkolnych w 2021 roku korzystało 81 uczniów z tego około 25% pochodzących z rodzin zagrożonych problemem alkoholowym.

¹¹ E.Włodarczyk, *Społeczne konsekwencje problemu alkoholowego w Polsce*. Pedagogika społeczna, nr 2(68), Rok XVII 2018, Uniwersytet im .Adama Mickiewicza w Poznaniu, s. 242-243

¹² E.Włodarczyk, *Społeczne konsekwencje problemu alkoholowego w Polsce*. Pedagogika społeczna, nr 2(68), Rok XVII 2018, Uniwersytet im .Adama Mickiewicza w Poznaniu, s. 245

¹³ E.Włodarczyk, *Społeczne konsekwencje problemu alkoholowego w Polsce*. Pedagogika społeczna, nr 2(68), Rok XVII 2018, Uniwersytet im .Adama Mickiewicza w Poznaniu, s. 249

Pracownicy socjalni prowadząc w środowiskach pracę socjalną zauważają i wskazują na to, że zagrożenie alkoholizmem i przemocą w rodzinach jest duże i w większości przypadków są to problemy ściśle ze sobą powiązane. Rodziny dotknięte problemem alkoholowym i przemocą bardzo często to ukrywają i odsuwają się od problemu, tłumacząc sytuację w rodzinie słowami „*jak nie pije to jest wszystko w porządku, spokój w domu, pomaga...*”. Członkowie rodzin w których występują powyższe problemy, rzadko współpracują lub są niekonsekwentne w podjętych działaniach. Powoduje nimi najczęściej wstyd, strach, poczucie winy, a przede wszystkim mała świadomość zagrożenia i skutków tego zjawiska. Najtrudniej sytuacja przedstawia się u osób mieszkających samotnie, nie identyfikujących się z problemem i nie wyrażającym zgody na podjęcie leczenia. Efekty pracy w związku z tym w tych środowiskach są znikome, budzą wiele kontrowersji i są niewymierne w stosunku do występującego problemu.

2. Dane z Komendy Powiatowej Policji w Kętrzynie

Tabela nr 5. Dane uzyskane z Powiatowej Policji w Kętrzynie prowadzonych spraw do końca 30 września 2021r na terenie Gminy Srokowo -lata 2019-2021:

Rodzaj działania	ROK		
	2019	2020	2021
przeprowadzenie interwencji w rodzinie wobec osób będących pod wpływem alkoholu	45	51	62
sporządzenie wniosków dla osób spożywających alkohol w miejscu publicznym,	2	2	3
nałożenie mandatu karnego za spożywanie alkoholu w miejscach publicznych	10	2	5
wystąpienie do Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych o wszczęcie postępowania wobec osób nadużywających spożywanie alkoholu	2	5	2
zatrzymanie osób za kierowanie pojazdami w stanie nietrzeźwym	4	4	3
założenie „Niebieskie Karty” – przemoc w rodzinie gdzie występuje spożywanie alkoholu.	10	10	19
sporządzenie wniosków o ukaranie za zakłócanie spokoju i wywołanie zgorzenia w miejscu publicznym spowodowane przez osoby będące w stanie nietrzeźwym.	1	2	3

Sam problem nadużywania alkoholu przez mieszkańców Gminy Srokowo ujawniany jest najczęściej w ramach czynności podejmowanych ramach procedury „Niebieskie Karty” oraz podczas interwencji policyjnych. W ramach współpracy z Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przemocy w Rodzinie oraz GKRPA osobom takim udzielana jest pomoc psychologiczna, terapeutyczna i prawna.

3. Dane z Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych powołana Zarządzeniem Wójta Gminy Srokowo Nr 6/13 z dnia 18 stycznia 2013 r. w sprawie powołania gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych oraz Zarządzenia Nr 66/15 Wójta Gminy Srokowo z dnia 22 lipca 2015 r. w sprawie zmiany zarządzenia w sprawie powołania gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych liczy 5 osób.

Gminna Komisja RPA prowadzi kontrole przestrzegania warunków sprzedaży napojów alkoholowych w gminie Srokowo. Komisja opiniuje wnioski o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych. Podejmuje czynności zmierzające do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego.

Przeprowadza rozmowy motywacyjno- interwencyjne z osobami mającymi problem z nadużywaniem alkoholu oraz członkami ich rodzin. Współdziała z organizacjami pozarządowymi i organizacjami społecznymi w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi.

Tabela 6. Dane z Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przy Wójcie Gminy Srokowo- lata 2019-2021

Kategoria	ROK		
	2019	2020	2021
zaproszenie na spotkanie osób w celu przeprowadzenia rozmowy motywacyjnej.	25	19	40
skierowała osób na badania biegłych w kierunku rozpoznania zespołu uzależnienia od alkoholu.	3	2	7
wystąpienie z pismem do Komendy Powiatowej Policji w Kętrzynie o przeprowadzenie wywiadów środowiskowych.	9	14	11
skierowanie wniosków do Sądu Rejonowego w Kętrzynie o wszczęcie postępowania celem objęcia osób terapią odwykową w warunkach stacjonarnych.	3	3	7

Obecnie komisja prowadzi **28** spraw dotyczących uzależnienia od alkoholu.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych posiada uprawnienia do prowadzenia kontroli przestrzegania warunków sprzedaży napojów alkoholowych w gminie Srokowo. Ponadto komisja opiniowała wnioski o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych oraz współdziała ze szkołami, z organizacjami pozarządowymi i organizacjami społecznymi w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi.

4. Dane Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie

Tabela 7. Liczba Niebieskich Kart sporządzonych przez uprawnione podmioty w latach 2019-2021

Lp.	Podmioty sporządzające formularz „Niebieska Karta-A”	Liczba przekazanych formularzy „Niebieskich Kart-A” do przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego		
		2019	2020	2021
1	Ośrodek Pomocy Społecznej /Centrum Usług Społecznych	-	2	1
2	Policja	20	18	19
3	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	-	-	-
4	Oświata	1	-	-
5	Ochrona Zdrowia	-	-	-
	Ogółem	21	20	20

Źródło: Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie przy Wójcie Gminy Srokowo

Tabela nr 8. Liczba wszczętych procedur „Niebieskie Karty-A” w latach 2019-2021

Liczba wszczętych procedur w poszczególnych latach		
2019	2020	2021
17	20	14

Źródło: Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie przy Wójcie Gminy Srokowo

W 2021r., w 20 przekazanych „Niebieskich Kartach-A” do Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie wskazano, że podczas interwencji 10 osób było pod wpływem alkoholu, w tym:

- osoba, co do której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie -10 (10 mężczyzn).

5. Dane z Punktu Konsultacyjnego

W Centrum Usług Społecznych w Srokowie funkcjonuje Punkt Konsultacyjny. W Punkcie Konsultacyjnym były prowadzone konsultacje, poradnictwo przez psychologa klinicznego-psychoterapeutę, radcy prawnego, terapeutę uzależnień dla osób uwikłanych w przemoc, uzależnionych od alkoholu, środków psychoaktywnych i ich rodzin. Z pomocy specjalistów w trudnych przypadkach korzystali pracownicy socjalni i asystent.

W okresie od stycznia do grudnia 2021 w Punkcie Konsultacyjnym przyjmowali specjaliści:

- **certyfikowany instruktor terapii uzależnień** w każdy wtorek od 9:00 do 13:00

Terapeuta udzielał porad indywidualnych dla osób uzależnionych od alkoholu a także członkami rodzin oraz prowadził konsultacje z pedagogiem szkolnym, przewodniczącym zespołu interdyscyplinarnego, pracownikami socjalnymi oraz członkami Gminnej Komisji RPA. Z pomocy terapeuty skorzystało 20 osób w tym: uzależnionych od alkoholu 12 mężczyzn i 8 kobiety. Ogółem udzielono 133 porad i konsultacji. Czas trwania jednego spotkania, sesji terapeutycznej wynosi do 50 min.

- **psycholog kliniczny, psychoterapeuta** przyjmował w każdą środę w godzinach od 7:00 do 11:00. Konsultacje i poradnictwo psychologiczne dla rodzin zagrożonych, uwikłanych w problem alkoholowy i przemoc w rodzinie. Z pomocy psychologa skorzystało 36 osób: 28 kobiet i 8 mężczyzn. W w/w okresie psycholog, psychoterapeuta udzielił łącznie 114 porad i konsultacji. Dla celów diagnozy problemu były także prowadzone badania psychologiczne dla osób dorosłych z syndromem zaburzeń zachowania, współuzależnienia i DDA. Ogółem wykonano 7 badań psychologicznych. Czas wykonania badań wynosił 2 h.

- **radca prawny**- przyjmował 2 razy w miesiącu. Z porad radcy prawnego skorzystało ogółem 22 osoby, w tym 7 z problemem używania alkoholu i osoby współuzależnione. łącznie udzielono 42 porad.

6. Dane ze Szkoły Podstawowej w Srokowie.

Jak wskazano w raporcie z ogólnopolskich badań przeprowadzonych w 2019r., oraz latach wcześniejszych nt. „Używanie alkoholu i narkotyków przez młodzież szkolną”, napoje alkoholowe okazały się najbardziej rozpowszechnioną substancją psychoaktywną wśród młodzieży szkolnej. Alkohol po jako najczęściej sięgają to piwo oraz wódka, a wraz z wiekiem zwiększa się częstotliwość sięgania po napoje alkoholowe¹⁴.

Na terenie Gminy Srokowo funkcjonuje jedna placówka oświatowa. Wśród uczniów i nauczycieli szkoły w 2021r. przeprowadzono badanie dotyczące poziomu wiedzy na temat uzależnień i szkodliwego wpływu alkoholu na ich organizm.

Z przeprowadzonych badań wynika, że:

- Szkoła Podstawowa jest raczej bezpieczna;
- Przemoc i agresja jest coraz poważniejszym problemem spotykanym w szkole wśród uczniów klas VII i VIII;
- Palenie papierosów to zjawisko bardzo często występujące nawet wśród młodszych klas szkoły podstawowej;

¹⁴ J,Sierosławski, *Używanie alkoholu i narkotyków przez młodzież szkolną, Raport z ogólnopolskich badań ankietowych ESPAD zrealizowanych w 2019r.*, Pracownia Badań i Inicjatyw Społecznych Warszawa 2020, s. 22

- Z alkoholem styczność miało wielu uczniów, są jednak przypadki spożywania alkoholu przez uczniów szkoły podstawowej.

W szkole prowadzone są zajęcia profilaktyczne z zakresu uzależnienia, przemocy, agresji w ramach godzin wychowawczych.

Wyniki analizy ankiet:

Ankiety przeprowadzono w klasach V – VIII. Łączna liczba ankietowanych to **108** uczniów i **17** nauczycieli.

Okazuje się, że dla większości uczniów (**68,5%**) szkoła jest miejscem o którym trudno jest się pozytywnie lub negatywnie wypowiedzieć, jednak znaczna część (**88,48%**) lubi przerwy między lekcjami i lubi swojego wychowawcę (**67,59%**). Można wnioskować, że atmosfera panująca w szkole, kontakt z rówieśnikami i nauczycielami są dla większości bezpiecznym środowiskiem, pomijając kwestie związane z wypełnianiem obowiązku szkolnego (nauka).

Ankietowani uczniowie atmosferę panującą w domu rodzinnym oceniają jako dobrą (**86,11%**), różnie bywa, czasem dobra, czasem nie (**12,03%**), a jako zła odpowiedziało **2** uczniów.

Kwestia samopoczucia w środowisku szkolnym i rodzinnym jest istotną sprawą przy podejmowaniu próby ustalenia skali spożywania alkoholu przez młodzież szkolną. Często środki psychoaktywne, substancje odurzające, palenie papierosów są ucieczką przed problemami szkolnymi, domowymi lub też są sposobem na zaimponowanie rówieśnikom, okazją do zaakcentowania buntu, poczucia się dorosłym.

Na pytanie „*czy piłeś/piłaś już napoje alkoholowe?*” **73,14%** odpowiedziało przecząco, a **26,85%** - twierdząco. Niepokojącym jest fakt, że **11** osób wskazało dom rodzinny lub u rodziny jako miejsce gdzie spożywało alkohol, a osobami, które nim poczęstowały okazali się rodzice, rodzeństwo i członkowie rodziny (**9 osób**). Stąd też w odpowiedzi na pytanie „*czy rodzice wiedzą że piłeś alkohol?*” **9** osób zaznaczyło *tak*, rodzice zaakceptowali to i tyle samo osób przyznało, że rodzice dowiedzieli się ale nie akceptują tego faktu, w **3** przypadkach rodzice nie wiedzą o tym. Spożywanie alkoholu w świadomości badanej młodzieży szkolnej (**29,63%**) poprawia humor, leczy różne choroby oraz ułatwia nawiązywanie kontaktów towarzyskich. O negatywnym wpływie spożywania alkoholu, które prowadzi do uzależnienia i niszczenia życia człowieka wypowiedziało się **48%** badanych.

Najczęściej spożywanym napojem alkoholowym jest piwo, **2** osoby spożywały wino i **2** wódkę.

Do używania innych środków odurzających, papierosów, narkotyków i innych, ogółem przyznaje się **12%** badanych wskazując że paliło papierosy, przy czym są to w większości jednorazowe incydenty (**u 17 osób**), **5** osób paliło 2-3 razy lub wielokrotnie, **1** osoba pali codziennie. Uczniowie przyznają, że papierosy dostają od kolegów (**6 osób**), można przypuszczać, że o wiele starszych nie będących już uczniami szkoły podstawowej lub też kupują z pieniędzy z kieszonkowego.

Papierosy zostały również wskazane jako używka najczęściej proponowana dla nieletnich, na co wskazało **19%** ankietowanych, na drugim miejscu jest alkohol (**7%**). Narkotyki i inne używki były proponowane dla **2** osób. Nikt nie wskazał „używania” narkotyków, **2** osoby próbowały innych środków odurzających, prawdopodobnie z powodu lęku przed takimi skutkami odmowy jak: wyśmiewanie, groźby, próby przymusu. Z takimi sytuacjami spotkało się aż **30%** uczniów, wskazując że ich odmowa spotykała się z wyśmiewaniem. Optymistycznym i budującym jest fakt, że ok. **84%** nie sięga po wymienione używki mimo obawy przed wyśmianiem, krytyką.

Dzieci mają również świadomość tego do kogo mogą się zwrócić w przypadku problemów, przymuszania do spożywania alkoholu lub innych środków odurzających i wskazują kolejno: rodziców (**53%**), kolegę/koleżankę (**6%**), wychowawcę lub innego nauczyciela, pedagoga (**po 3%**), dyrektor szkoły i „skrzynka zaufania” lub „telefon zaufania” (**2,7%**).

Instytucje pomagające ludziom uzależnionym zdaniem uczniów to: poradnie uzależnień (**28,70%**), poradnie psychologiczno-pedagogiczne (**14,81%**), Gminne Komisje Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (**13%**).

Nauczyciele z kolei wypełnili ankietę dotyczącą profilaktyki uzależnień, byli pytani o występowanie uzależnienia wśród uczniów, skalę zjawiska oraz gotowość do udzielenia pomocy w przypadku kiedy uczeń zwróci się z problemem.

Okazuje się, że według wiedzy nauczycieli, zdarzają się przypadki spożywania alkoholu i palenia papierosów przez uczniów szkoły, określane jako znikome. Taką wiedzę posiada ok. 12% nauczycieli. Uczniowie najczęściej spożywają alkohol i palą papierosy na imprezach, aby zaimponować innym, używki dostają od kolegów lub kupują za pieniądze od uzyskane rodziców bez ich wiedzy i zgody. (podkradanie).

Istotnym czynnikiem wpływającym na decyzje młodzieży po sięgnięciu po alkohol czy papierosy ma zdaniem badanych atmosfera w domu rodzinnym. Uważa tak **99%** ankietowanych. Praktycznie każdy z pedagogów jest gotowy udzielić pomocy w przypadku kiedy uczeń zwróci się o to. W trudnych sytuacjach może liczyć na pomoc innego nauczyciela, pedagoga szkolnego czy dyrektora. Należy stwierdzić, instytucja jest przygotowana na różnego rodzaju trudności i problemy pojawiające się wśród wychowanków.

Można też dostrzec podczas analizy ankiet sygnał, że w dalszym ciągu jest za mało możliwości do przeprowadzania na lekcjach wychowawczych działań w zakresie profilaktyki uzależnień.

WNIOSKI:

- Około 30% ankietowanych uczniów potwierdza, że spożywało/próbowało napoje alkoholowe, alkohol jest łatwo dostępny.
- Do palenia papierosów łącznie przyznało się około 12% badanych.
- Najczęściej alkohol jest spożywany w domu rodzinnym lub u rodziny za wiedzą rodziców/członków rodziny.
- Niska świadomość dotycząca mechanizmów uzależnienia, skutków eksperymentowania. Alkohol traktowany jest jako sposób na poprawię humoru, ułatwia nawiązywanie kontaktów towarzyskich czy też leczy różne choroby
- Uczniowie mają świadomość niekorzystnego wpływu alkoholu i środków odurzających na organizm człowieka w przypadku długotrwałego spożywania.

REKOMENDACJE:

- Należy informować uczniów o wpływie napojów alkoholowych i środków odurzających na zdrowie.
- Należy propagować zdrowy styl życia na terenie szkoły, prowadzić działania profilaktyczne z zakresu uzależnień.

Ankieta dotycząca bezpieczeństwa w sieci i cyberprzemoc - UCZNIOWIE

Ankietę przekazano do wychowawców klas IV-VIII z prośbą o wypełnienie przez uczniów podczas lekcji wychowawczej (155 uczniów). Odpowiedzi udzieliły 123 osoby, co daje 79%. Ankieta składała się z 13 pytań. Wśród badanych 18% procent stanowili uczniowie klasy IV (22 osoby), 17% klasy V (21 osób), 13% klas VI (16 osób), 31% klas VII (38 osób), 21% klasy VIII (26 osób). 55% ankietowanych stanowili chłopcy, a 46% dziewczynki.

Z przeprowadzonej ankiety wybrano pytania dotyczące korzystania z komputera i innych komunikatorów:

Ile czasu dziennie korzystasz z Internetu? (komputer, tablet, telefon)

W tym pytaniu poproszono uczniów o wybranie jednej z proponowanych opcji lub udzielenie własnej odpowiedzi:

- **1-2 godziny** - 27%
- **3-4 godziny** - 37%
- **5 i więcej** - 27%
- **korzystam tylko w weekendy** - 2%
- **Inne:**
 - *Ok. 8* - 2%
 - *Tyle ile mam ochotę.* - 1%
 - *nie chcę mówić* - 1%
 - *cały dzień* - 1%
 - *Różnie od 2-3 w weekendy: 3-4* - 1%
 - *30min* - 1%
 - *Jak są elekcje to od 8 - 14:20 i czasami wieczorem, a jak tak normalnie to z 1 - 2godziny* - 1%

Czy rodzice interesują się tym, co robisz w Internecie?

Poproszono ankietowanych o wybranie jednej z trzech odpowiedzi:

- Tak – 68 uczniów
- Nie – 13 uczniów
- Czasami – 42 uczniów

Czy posiadasz...

W tym punkcie zapytano uczniów o posiadanie kont na konkretnych serwisach społecznościowych:

- Adres mail - 33%
- konto Facebook - 15%
- konto Instagram - 3%
- konto TikTok - 4%
- konto youtube - 7%
- wszystkie - 24%
- nie posiadam - 1%

Z pośród dodatkowo wymienionych przez uczniów pojawiły się: konto whatsapp, discord, Messenger, twitter, reddit, steam.

Czy rodzice w jakikolwiek sposób limitują Ci czas spędzony przed komputerem?

- Tak 31 uczniów 63%
- Nie 18 uczniów 37%

Wnioski:

1. Większość uczniów deklaruje, że spędza w Internecie 3-4 godziny (co stanowi 37%).
2. Około 30% uczniów spędza w Internecie 5 lub więcej godzin w ciągu dnia.
3. Około 30% uczniów przeznaczają 1-2 godziny dziennie na korzystanie z Internetu.
4. Większość ankietowanych przyznaje, że rodzice interesują się tym co robią w sieci (55%), 34 deklaruje, że interesują się czasami, a 10% przejawia brak zainteresowania.
5. Uczniowie posiadają konta na różnych serwisach społecznościowych.
6. Adres mailowy posiada 57% ankietowanych, konto na Facebooku 39%.

Rekomendacje

1. Należy uświadomić uczniom, jakie są skutki długiego i nierozważnego korzystania z komputera i sieci internetowej.

7. Zasady wynagrodzenia członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

1. Członkom Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przysługuje miesięczne wynagrodzenie w formie zryczałtowanej diety płatnej na koniec każdego miesiąca w poniższej wysokości:

- dieta 130 zł miesięcznie przewodniczący komisji
- dieta 110 zł miesięcznie członek komisji

2. Przy podróżach poza teren Gminy członkom Komisji skierowanym na szkolenie z zakresu rozwiązywania problemów uzależnień i przemocy w rodzinie przysługuje zwrot kosztów według zasad obowiązujących przy podróżach służbowych na terenie kraju dla pracowników Urzędu Gminy Srokowo.

8. Planowane dochody i wydatki w ramach programu

Źródłem finansowania zadań wynikających z Gminnego programu będą finansowe w ramach środków własnych, uzyskanych z rocznych opłat wnoszonych przez przedsiębiorców za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, które nie mogą być przeznaczone na inne cele.

W 2022 r. planowane dochody z tytułu wydanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz opłaty dodatkowej od tzw. "małpek", wynosi **55 502,36 zł**.

W harmonogramie zadań do realizacji w 2022 r. zaplanowano wydatki na kwotę **51 026,36 zł** planuje się przeznaczyć na wydatki związane z realizacją Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2022 r. Kwota **4 476 zł** zostanie przeznaczona na Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2022.

IV. HARMONOGRAM

Cel główny: Ograniczenie występowania problemów związanych z używaniem alkoholu, narkotyków i innych substancji psychoaktywnych przez rozszerzenie dostępności usług terapeutycznych dla osób uzależnionych od alkoholu i współuzależnionych oraz edukacyjno - profilaktycznych dla mieszkańców Gminy Srokowo, przy współpracy z instytucjami i podmiotami pożytku publicznego, wolontariatu.

Cel szczegółowy 1. Zmniejszenie dostępności alkoholu i innych substancji psychoaktywnych.				
Działania	Realizatorzy	Termin realizacji	Rezultaty	Wskaźniki
Interwencje podejmowane przez służby porządkowe w stosunku do: - osób, które spożywają alkohol w miejscach publicznych - osób zakłócających porządek publiczny, w sytuacjach gdy może to mieć związek ze sprzedażą napojów alkoholowych	Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Policja	2022 2024	Zmniejszenie liczby osób, które spożywają alkohol w miejscach publicznych. Zmniejszenie liczby osób zakłócających porządek publiczny, w sytuacjach gdy może to mieć związek ze sprzedażą napojów alkoholowych.	Liczba interwencji w stosunku do osób które spożywają alkohol w miejscach publicznych, Liczba interwencji w stosunku do osób zakłócających porządek publiczny w związku ze sprzedażą napojów alkoholowych.
Prowadzenie kontroli przedsiębiorców korzystających z zezwoleń na sprzedaż detaliczną napojów alkoholowych (sklepy) w roku 2021: - kontrole ogólne dot. przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń	Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	2022 2024	Podniesienie odpowiedzialności sprzedaży napojów alkoholowych.	Liczba przeprowadzonych kontroli punktów sprzedaży.
Prowadzenie rozmów motywujących zmierzających do podjęcia dobrowolnego leczenia lub zachowania abstynencji przez osoby zgłoszone; motywowanie osób współuzależnionych do skorzystania z pomocy specjalistów, terapii.	Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	2022 2024	Zwiększenie dostępności do specjalistów w zakresie leczenia uzależnień.	Liczba przeprowadzonych rozmów motywujących z osobami uzależnionymi i współuzależnionymi.
Podejmowanie czynności z zakresu procedury dotyczącej wydawania postanowień o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego.	Policja Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i grupy robocze			Liczba złożonych wniosków o wszczęcie procedury. Liczba osób wobec których wydano postanowienie zobowiązujące do leczenia odwykowego. Liczba wydanych opinii przez biegłych sądowych przedmiocie uzależnienia.

Cel szczegółowy 2. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, uzależnieniom behawioralnym oraz zmniejszanie negatywnych skutków uzależnień				
Zapewnienie rodzinom zagrożonym wykluczeniem społecznym dostępu do poradnictwa rodzinnego w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy w rodzinie.	Centrum Usług Społecznych Punkt Konsultacyjny: specjaliści (Psycholog, Terapeuta uzależnień, Asystent rodziny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie	2022 2024	Zwiększenie kompetencji społecznych dzieci i młodzieży. Zwiększenie kompetencji wychowawczych rodziców. Ograniczenie zjawiska przemocy w rodzinie. Zmniejszenie liczby dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej z uwagi na problemy opiekuńczo-wychowawcze związane z używaniem alkoholu.	Liczba rodzin/osób korzystających z porad Liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej z uwagi na problemy opiekuńczo-wychowawcze związane z używaniem alkoholu.
Usługi interwenta kryzysowego w miejscu zamieszkania	Centrum Usług Społecznych (Psycholog, Psychiatra)	2022 2024	Wzmocnienie współpracy między podmiotami, instytucjami tworzącymi lokalny system wsparcia.	Liczba i rodzaj działań.
Koordinowanie w ramach lokalnego systemu wsparcia działań różnych służb pracujących z rodzinami z problemem alkoholowym – policji, pracowników socjalnych, pedagogów szkolnych, kuratorów, pracowników ochrony zdrowia, w tym leczenia odwykowego, członków KRPA i innych, w tym wspieranie Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.	Inni partnerzy (podmioty instytucje) zewnętrzni zapraszani do współpracy w zależności od rodzaju zadania	2022 2024	Zwiększenie kompetencji osób pracujących na rzecz osób i rodzin z problemem alkoholowym, uwikłanych w przemoc oraz z problemami wychowawczymi wynikającymi z nadużywania alkoholu.	Liczba i rodzaj zaangażowanych instytucji Liczba i rodzaj działań. Liczba odbytych, zorganizowanych szkoleń. Liczba osób biorących udział w szkoleniach.
Realizacja kompleksowych programów profilaktycznych skierowanych do uczniów (preferowane programy rekomendowane, o potwierdzonej skuteczności)	Szkoła Podstawowa Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów alkoholowych Zespół	2022 2024	Zwiększenie świadomości mieszkańców gminy Srokowo na temat szkodliwości spożywania alkoholu.	Liczba programów. Liczba odbiorców.

Działania z zakresu profilaktyki uniwersalnej - kampanie edukacyjne dot. przeciwdziałania uzależnieniom i przeciwdziałania przemocy w rodzinie, promocja zdrowego trybu życia w tym m.in. wspieranie lokalnych inicjatyw sąsiedzkich w postaci działań integracyjnych.	Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i grupy robocze Centrum Usług Społecznych			Liczba kampanii. Liczba i rodzaj innych działań profilaktycznych.
Usługi w zakresie promocji zdrowia fizycznego i psychicznego, zajęcia sportowe, warsztaty zdrowego odżywiania i dietetyki	Klub Integracji Społecznej Organizacje pozarządowe	2022 2024	Zwiększenie świadomości mieszkańców gminy Srokowo na temat zdrowia	Liczba i rodzaj innych działań profilaktycznych.
Prowadzenie edukacji publicznej na temat: - działania alkoholu na organizm i ryzyka szkód w kontekście: prowadzenia pojazdów pod wpływem alkoholu , FAS oraz spożywania alkoholu w miejscach pracy; - wzmacniania postaw społecznych związanych z ograniczeniem używania substancji Psychoaktywnych, -uzależnień od internetu, sieci, telefonu komórkowego, hazardu i innych uzależnień		2022 2024		Liczba rozpowszechnionych plakatów, ulotek, informacji umieszczonych na stronie internetowej CUS ,KIS Srokowo.
Organizowanie alternatywnych miejsc i form twórczego spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży, a w szczególności z grup podwyższonego ryzyka.	CUS, Organizator Społeczności lokalnej, podmioty działające w obszarze przeciwdziałania uzależnień	2022 2024		Liczba i rodzaj działań

W związku z pandemią COVID-19, wszelkie formy pomocy i edukacji w powyższym zakresie mogą być prowadzone w formie zdalnej czy też z wykorzystaniem innych środków komunikacji.

